

Kitab Yoèl lan Gréja Advent Dina-Kapitu Laodikia - Nomer Telung Puluh

Jeff Pippenger

2026-01-16

Nomer Telung Puluh

Panggenapan-panggenapan Mesianik ing kitab Matius nyakup tenger dalam wektu pungkasan, tenger dalam nalika pekabaran dipraformalisasi, sarta loro seksi tumrap tenger dalam 9/11, siji dadi seksi saka pekabaran internal marang Laodikia lan sijiné pekabaran eksternal saka terorisme Islam. Pancen trep manawa tenger dalam 9/11 diwakili déning loro saka rolas panggenapan Mesianik ing Matius, awit 9/11 nyakup pekabaran malaekat kapindho, ing ngendi tansah ana penggandhan. Pati tanggal 18 Juli 2020 iku tenger dalam kaping lima sing kita rembug, banjur swara ing ara-ara samun ing Juli 2023 iku tenger dalam kaping nem, lan wunguné taun 2024 iku nomer pitu. Panggenapan Mesianik kaping wolu yaiku Pambengoking Wengi Tengah.

Tengeran Mesianik kaping Wolu yaiku Pambengok Tengah Wengi

Kabèh iki kelakon, supaya apa kang wis kawedharaké déning nabi bisa kalakon, pangandikané: Kandhanana marang putri Sion, Lah, Ratumu rawuh marani kowé, andhap asor, lan nitih kuldi, uga anaké, yaiku pedhèt kuldi. Matius 21:4, 5.

Ramalan

Padha bungaha banget, he putri Sion; padha surak-suraka, he putri Yerusalem: lah, Rajamu rawuh marang kowe: Panjenengane adil, lan nggawa karahayon; andhap-asor, sarta nitih kuldi, yaiku anak kuldi, anaké kuldi. Zakharia 9:9.

“Limang atus taun sadurungé, Gusti wis mratélakaké lumantar nabi Zakharia, ‘He putri Sion, bungaha kalawan sanget; soraa, he putri Yerusalem. Lah, Ratumu rawuh marang kowé. Panjenengané adil, lan nggawa karahayon; andhap asor, lan nunggang kuldi, ya iku anak kuldi, pédhèté kuldi.’ [Zakharia 9:9.] Manawa para murid wus ngerti yèn Kristus bakal menyang paukuman lan marang-pati, mesthiné wong-wong mau ora bakal bisa netepi pamedhar wangsit iki.”

Mangkono uga, Miller lan para kancané nggenapi ramalan, lan maringi sawijining pekabaran kang wis diramalaké déning ilham yèn bakal diparingaké marang jagad, nanging pekabaran iku ora bakal bisa diparingaké déning wong-wong mau saupama wong-wong mau kanthi temenan wis mangertèni ramalan-ramalan kang nuduhaké kuciwane wong-wong mau, lan kang nampilaké pekabaran liyané kang kudu diwartakaké marang kabèh bangsa sadurungé Pangéran rawuh. Pekabaran malaékat kapisan lan kapindho diparingaké ing wektu kang trep, lan ngrampungaké pakaryan kang dipunrancang déning Gusti Allah supaya katindakaké lumantar

pekabaran-pekabaran mau.” *The Great Controversy*, 405.

Kesalahpahaman marang Sabda kenabiané Allah kagandhèng karo sajarah mlebu-Né Kristus kanthi kamulyan, lan uga karo sajarah sing sejajar, yaiku pangumumaning pesen Panguwuh Wengi Tengah ing taun 1844. Satus patang puluh papat èwu iku diprentah supaya mangertèni “ramalan-ramalan sing nuding marang kuciwane wong-wong mau.” Yohanes ing Wahyu pasal sepuluh wis diparingi pawarta sadurungé, yèn pesen saka kitab cilik sing bakal legi ana ing cangkemé, bakal malih dadi pait.

“Kita ora duwe apa-apa kang kudu diwedeni tumrap mangsa ngarep, kajaba manawa kita lali marang dalan kang wus katuntun déning Gusti marang kita, lan piwulang-Piyambakipun ing sajarah kita ing jaman kang wus kapungkur.” *Life Sketches*, 196.

“Pangarsanipun Gusti” ing jaman kapungkur kaajangaken, antawisipun tumindak-tumindak pitedahing pangrêksan sanèsipun, kados tanganipun ingkang nutupi satunggaling kalepatan wonten ing angka-angka, awit botên dados ingkang sae tumrap para Millerit manawi mangertos kuciwanipun saderengipun kadadosan, sami kemawon kados botên dados ingkang sae tumrap para murid mangertos sadaya unsur saking kuciwanipun wonten ing salib. Nanging sajarah pawartos Babakan Wengi dipunwastani dados pepadhang piyambak ingkang nuntun dhateng swarga, lan punika kacathet wonten ing wahyu kapisan sanget saking Ellen White. Satus patang dasa sekawan ewu kedah mangertos kuciwanipun para murid lan para Millerit. Nampik pepadhang punika tegesipun tiba saking margi.

“Ing wiwitaning dalan iku, ana pepadhang padhang kang dipasang ana ing buri wong-wong mau, kang miturut pangandikane malaékat marang aku iku sinebut ‘panggero ing tengah wengi.’ Pepadhang iki madhangi sadawaning dalan mau, lan maringi pepadhang marang sikilé, supaya wong-wong mau aja kesandhung.

“Manawa wong-wong mau tetep ngarahake pandelenging mripate marang Gusti Yesus, kang ana pas ing ngarepe, nuntun dheweke menyang kutha iku, dheweke padha slamet. Nanging ora suwe banjur ana sawatara kang dadi kesel, sarta kandha manawa kutha iku isih adoh banget, lan dheweke nyana mesthine wis mlebu ing kono sadurunge. Banjur Gusti Yesus nguwataké atiné wong-wong mau kanthi ngangkat lengené tengené kang mulya, lan saka lengené mau metu pepadhang kang nglayang ing sadhuwure golongan advent, lan dheweke padha nguwuh, ‘Alleluia!’ Wong-wong liyané kanthi sembrana nyélaki pepadhang kang ana ing mburiné, lan kandha manawa dudu Gusti Allah kang wis nuntun dheweke tekan adoh kaya mangkono. Pepadhang kang ana ing mburiné banjur patèn, nganti sikilé padha ana ing pepeteng kang sampurna, lan dheweke kesandhung sarta kelangan pandeleng marang tandha lan marang Gusti Yesus, banjur padha tiba saka dalan mudhun menyang donya peteng lan ala kang ana ing ngisor.” *Christian Experience and Teachings of Ellen G. White*, 57.

Tenger pratandha kaping wolu yaiku Pambengok Tengah Wengi, kaya kang dipratandhakaké déning mlebu menangé Kristus menyang Yérusalèm.

“Pitangisan tengah wengi iku dudu mligi kababar lumantar argumentasi, sanadyan bukti Kitab Suci cetha lan tuntas. Ana sawijining daya sing meksa kang nyarengi, sing ngobahake jiwa. Ora ana mangu-mangu, ora ana pitakon. Nalika Kristus mlebet kanthi kamulyan menyang Yerusalem, wong-wong sing padha nglumpuk saka sakehing wewengkon tanah kono kanggo ngriyayakake riyaya, padha tumuju menyang Gunung Zaitun, lan nalika padha gabung karo wong akèh sing ngeterake Gusti Yesus, padha kecandhak ilhaming wektu iku, lan padha melu nggedhekake panguwuh, ‘Rahmat tumrap Panjenengane kang rawuh ing asmane Gusti!’ [Matius 21:9.] Mangkono uga wong-wong kang ora pracaya sing padha teka ing pakumpulan-pakumpulan Adventis—saweneh amarga kepingin weruh, saweneh mung kanggo nggeguyu—ngrasaake daya pangyakin kang nyarengi pawarta, ‘Lah, Panganten lanang rawuh!’” Spirit of Prophecy, jilid 4, 250, 251.

Kang dadi prawan wicaksana ing jaman pungkasan, miturut kabutuhan profetik, mesthi mbutuhake manawa para prawan wicaksana iku ngalami sawijining kuciwa, kang banjur ndadèkaké mlebu ing mangsa tundha miturut pasemon iku. Tanpa pengalaman mangsa tundha, kowé dudu prawan wicaksana lan uga dudu prawan bodho.

“Pasemon bab sepuluh prawan ing Matius 25 uga nggambarake pengalaman umat Advent.” The Great Controversy, 393.

Kadospundi waé, para prawan wicaksana ing jaman wekasan kudu ngalami kuciwa kang saajar karo tanggal 19 April 1844, awit pengalaman ing pasemon iku yaiku pengalamané satus patang puluh papat ewu, kang déning Yohanes ing kitab Wahyu diarani para prawan.

Iki wong-wong kang ora najis déning wanita; awit padha isih prawan. Iki wong-wong kang ndhèrèk Sang Cempé menyang ngendi waé Panjenengané tindak. Iki wong-wong kang wis ditebus saka antarané manungsa, dadi woh kawitan kagem Gusti Allah lan kagem Sang Cempé. Wahyu 14:4.

Pinten pasemoné Kristus ingkang kanthi langsung lan cetha dipunsebat kasembadan miturut saben aksaranipun? Saben pasemon badhé kasembadan miturut saben aksaranipun, nanging pasemon bab sepuluh prawan punika kanthi mirunggan dipunandharaken minangka ingkang sampun kasembadan ing wekdal kapengker lan ugi ing tembé “miturut saben aksaranipun.” Pasemon punika dipunbandhingaken kaliyan malaékat katelu ingkang kedah tetep dados kayekten ingkang wonten ing wekdal punika wiwit taun 1844 lan salajengipun ngantos Michael jumeneng lan wekdal kasempatan tumrap manungsa katutup.

“Aku asring kaarahake marang pasemon babagan sapuluh prawan, lima ana kang wicaksana, lan lima bodho. Pasemon iki wis kawujud lan bakal kawujud nganti tumeka saben tembungé, amarga nduwèni panganggone kang mligi tumrap jaman iki, lan, kaya pesen malaékat katelu, wis kawujud lan bakal tetep dadi kayektèn saiki nganti tekan pungkasaning jaman.” Review and Herald, August 19, 1890.

Nganti tekan pungkasaning jaman, pasemon bab sepuluh prawan iku dadi bebener kang kanggo wektu iki, lan Pambengok Tengah Wengi bakal kawujud maneh kanthi samesthine

tembung demi tembung.

“Ana sawijining jagad kang mapan ana ing piala, ing panipon lan kasasar, ana ing sajroning wewayanging pati dhewe,—turun, turun. Sapa ta kang ngrasakake rekasaning jiwa kanggo nggugahake wong-wong mau? Swara apa kang bisa nggayuh dheweke? Pangrasaku kabekta marang mangsa ngarep, nalika pratandha bakal kaparingake. ‘Lah, Sang Penganten Kakung rawuh; metua kowe kanggo nemoni Panjenengane.’ Nanging ana sawetara kang bakal wis kèndel kanggo oleh lenga guna ngisi maneh damar-damare, lan kasep banget banjur padha nemokake manawa watak, kang dilambangake déning lenga mau, ora bisa dipindhahake marang wong liya.” *Review and Herald*, February 11, 1896.

Pekik Tengah Wengi iku minangka tandha dalan sabanjuré ing cakrawala sajroning gerakané wong satus patang puluh papat ewu. Tandha dalan iku dibarengi déning panganiaya sing wiwit tumuju marang wong-wong setya sadurungé undhang-undhang Minggu. Panganiaya iku ana sing saka njaba lan ana sing saka njero, lan panganiaya saka njero iku nyakup loro simbol sing béda. Salah siji saka simbol-simbol iku yaiku Yudas, lan sijiné manèh yaiku Sanhedrin.

Tenger Mesianik kaping sanga iku Pengkhianatan amarga 30 Keping Perak

Mulané kayektenan apa kang wus kapangandikakaké lumantar nabi Yeremia, mangkéné: Lan wong-wong padha njupuk telung puluh dhuwit slaka, yaiku regané Panjenengané kang ditetepaké regané, kang Panjenengané iku wus diregani déning anak-anak Israèl; lan dhuwit iku padha diwènèhaké kanggo pategalané tukang grabah, kaya déné Gusti wus dhawuh marang aku. *Matius 27:9, 10.*

Ramalan

Lan aku ngandika marang wong-wong mau, “Yèn kowé padha nganggep becik, wènèhana upahku; nanging yèn ora, aja.” Banjur wong-wong mau nimbang upahku telung puluh dhuwit salaka. Lan Pangéran ngandika marang aku, “Buangen iku marang tukang grabah: rega kang endah, kang kanggo iku aku ditaksir déning wong-wong mau.” Banjur aku njupuk telung puluh dhuwit salaka mau lan mbuwangaké iku marang tukang grabah ana ing padalemané Pangéran. *Zakharia 11:12, 13.*

Pangkhianatané Yudas nggambarake pangkhianatané para imam palsu, awit angka 30 nggambarake umur para imam. Para imam, kang uga kalebu wong Lèwi, diresiki kaya emas lan salaka déning Utusaning Prajanjian. Tiga puluh keping salakané Yudas nggambarake pambucalan para imam palsu ing wektu hukum Minggu; sanadyan Yudas mati sakdurungé salib, iku isih dina kang padha. Yudas dudu pralambangé Sanhedrin; dhèwèké iku pralambang wong kang dikira klebu ana ing antarané para murid Kristus.

Minangka murid Kristus, panjenengan iku murid saka pengurapané Gusti Yésus. Pengurapan nalika baptisané ngowahi asmané Gusti Yésus dadi Yésus Kristus, awit Kristus tegesé — Sang Kang Kaginakaké. Mulané asmané banjur owah, amarga nalika iku

Panjenengané arep netepaké prajanjian karo wong akèh sajroning satunggal minggu, lan pralambang utama saka sesambetan prajanjian iku jeneng kang diganti. Gusti Yésus kaginakaké kalawan panguwasa nalika baptisané. Dadi murid Kristus, tegesé panjenengan iku murid saka baptisané. Ana ing baptisané iku Panjenengané kaginakaké kalawan panguwasa. Pratelan déning Pétrus ing Matius 16:18 kawentar ana ing donya teologi Kristen minangka “Pengakon Kristen.” Iki kalebu salah siji saka tema agung kanggo dirembug déning para teolog lan para sarjana. Lumrahé, rerembungan para teolog lan para sarjana iku ngenani prakara kang ora ana wigatiné, utawa mbok menawa mung wigati cilik, nanging pokoké tetep mangkéné, yèn agama Kristen mangertèni bilih nalika Gusti Yésus kaginakaké, nalika iku Panjenengané banjur dadi Mesias.

Panjenengané ngandika marang wong-wong mau, “Nanging miturut panemumu, Aku iki sapa?” Lan Simon Pétrus mangsuli sarta ngandika, “Panjenengan punika Kristus, Putraning Allah ingkang gesang.” Matius 16:15, 16.

Jeneng asli Pétrus ngandhut kayektèn iku, amarga Simon Barjona tegesé “wong sing ngrungokaké pesené manuk dara,” yaiku pesen saka baptisané Panjenengané. Baptisané Panjenengané selaras karo 9/11, lan Yudas makili wong-wong sing ing sawijining wektu tau ngakoni pangerten bab 9/11, nanging banjur kesasar ing sadawaning dalan. Yudas dudu pralambang Sanhedrin, amarga Sanhedrin makili gréja Advent Dina Kapitu Laodikia. Yudas maringi paseksi kanggo Sanhedrin, nanging pralambang pambrontakané Sanhedrin béda karo pambrontakané Yudas. Pambrontakané Sanhedrin kaandharaké ana ing impen ing ngisor iki.

“Aku nglumpukake tulisan-tulisanku, lan aku wiwit mangkat ing lelampahanku. Ing dalan aku nganakake rong pasamuwan ing Orange lan ana bukti manawa pasamuwan iku oleh paédah lan kasantosakaké. Aku dhéwé kasagèkaké manèh déning Rohé Gusti. Ing wengi iku aku ngimpi yèn aku ana ing Battle Creek, mirsani metu saka kaca sisih ing lawang, lan weruh sakelompok wong mlaku baris menyang omah, loro-loro. Pasuryané katon sereng lan kebak tekad. Aku wanuh banget marang wong-wong mau lan banjur mbalik kanggo mbukak lawang ruang tamu supaya nampani wong-wong mau, nanging aku banjur mikir arep ndeleng manèh. Pemandangané wis malih. Saiki rombongan iku ngetokaké kaya arak-arakan Katulik. Ana siji nggawa salib ing tangane, sijiné manèh nggawa glagah. Nalika padha nyedhak, sing nggawa glagah iku nggawé bunderan ngubengi omah mau, karo kandha ping telu: ‘Omah iki wis kaasingaké. Barang-barangé kudu disita. Wong-wong iki wis ngucap nglawan tatanan suci kita.’ Aku dicekel rasa nggegirisi, lan aku mlayu ngliwati omah, metu saka lawang lor, lan aku ketemu ana ing tengahé sakelompok wong, sapérangané aku kenal, nanging aku ora wani ngucap sak tembung waé marang wong-wong mau awit wedi dikhianati. Aku nyoba nggoleki papan kang sepi supaya aku bisa nangis lan ndedonga tanpa ketemu mripat-mripat sing semangat lan kepéngin weruh ing endi waé aku noleh. Aku kerep mbalèni tembung iki: ‘Saupama aku mung bisa mangertèni iki! Saupama wong-wong mau gelem ngandhani aku apa kang wis dakucapaké utawa apa kang wis daklakoni!’”

“Aku nangis lan ndedonga banget nalika aku weruh barang-barang duwèkku dirampas. Aku nyoba maca rasa simpati utawa welas marang aku ing pasemoning wong-wong ing sakubengku, lan aku nggatekake rai sawetara wong sing tak kira bakal ngomong marang aku lan nglipur aku manawa dheweke ora wedi yèn tumindake iku bakal katiten déning wong liya. Aku tau nyoba sapisan kanggo uwal saka ing tengahing wong akèh iku, nanging nalika weruh yèn aku diawasi, aku ndhelikake karepku. Aku banjur wiwit nangis kanthi sora, lan kandha: ‘Saupama wong-wong mau gelem mung ngandhani aku apa kaluputanku utawa apa sing wis tak ucapake!’ Bojoku, sing lagi turu ing sawijining ranjang ana ing kamar sing padha, krungu aku nangis kanthi sora lan banjur nggugah aku. Bantalanku teles merga luh, lan rasa susah kang abot ngrejeki batinku.”

Testimonies, jilid 1, 577, 578.

Nerapaké prinsip manawa para nabi ngandika luwih akèh bab dina-dina wekasan tinimbang dina-dina nalika wong-wong mau urip, nuwuhaké sawijining pitakonan kang banget nggegirisi tumrap para pemimpin pasamuwan Advent Hari Ketujuh. Sadulur White “ngempalaké” “tulisan-tulisanipun” lan wiwit lelampahan bali menyang Battle Creek. Battle Creek nalika semana iku dadi pusating pakaryan, kaya dene Tacoma Park saiki, utawa Yerusalem ing jaman Kristus. Panjenenganipun ngempalaké tulisan-tulisanipun kanggo lelampahan mau, sawisé Panjenenganipun ngandharaké sawijining perjuwangan kang sampun Panjenenganipun alami gegayutan karo tulisan-tulisanipun. Konteksing impenipun punika bab tulisan-tulisanipun. Perjuwangan punika kalampahan ing kutha Wright.

“Nalika ana ing Wright, aku wis ngirim naskahku kanggo No. 11 menyang kantor penerbitan, lan aku saya mari meh saben wektu nalika ora ana ing pasamuwan, kanthi nulis bahan kanggo No. 12. Tenagaku, becik jasmani utawa pikiran, wis katindakake kanthi abot banget nalika nyambut gawe kanggo pasamuwan ing Wright. Aku ngrasa manawa aku kuduné oleh leren, nanging ora bisa ndeleng kesempatan kanggo oleh panglipur. Aku ngandika marang wong akèh kaping pirang-pirang saben minggu, lan nulis akèh kaca paseksèn pribadi. Beban jiwa-jiwa ana ing atasku, lan tanggung jawab sing dakrasa mengkono gedhéné nganti aku mung bisa oleh sawetara jam turu saben wengi.”

“Nalika mangkono aku nyambut damel ing ngandika lan nyerat, aku nampi surat-surat saka Battle Creek kang sipaté nyuda pangajeng-ajeng. Nalika aku maca, aku ngrasakaké kasudhaning manah kang ora bisa kaandharaké, nganti dados kasangsaraning pikiran, kang sajroning sawatara wekdal kados nglumpuhaké dayaning gesangku. Sajroning telung wengi aku meh babar pisan ora bisa sare. Pikiran-pikiranku keganggu lan kebak kabingungan. Aku ndhelikaké pangrasaku sabisa-bisa saka bojoku lan kulawarga kang kebak rasa simpati, ing antarané wong-wong kang dadi papan panggonanku. Ora ana siji-sijia kang mangerténi gumulatké utawa bebaning pikiranku nalika aku bebarengan karo kulawarga iku sajroning pangibadah ésuk lan sore, lan ngupaya nyelehake bebanku marang Pananggung Beban kang Agung. Nanging panyuwunku metu saka ati kang kaperes déning kasusahan, lan pandongaku pedhot-pedhot sarta ora runtut awit saka sedhik kang ora bisa dikendhalèkaké. Getih mbludag menyang otakku, kerep njalari aku

oleng lan meh tiba. Irungku kerep metu getih, mliginipun sawisé ngupaya nyerat. Aku kapeksa nyisihaké panyeratanku, nanging ora bisa mbuwang adoh bebaning kuatir lan tanggung jawab kang nindhih aku, amarga aku nyadhari manawa aku nduwèni paseksèn-paseksèn kanggo wong liya kang ora bisa dakaturaké marang wong-wong mau.”

“Aku nampa layang maneh, kang ngabarake marang aku manawa dianggep becik yen nerbitake No. 11 ditundha nganti aku bisa nulis metu prakara kang wis kapacakake marang aku gegayutan karo Health Institute, amarga wong-wong kang nanggung jawab tumrap pakaryan iku lagi banget butuh sarana, lan padha mbutuhake pangaribawane paseksiku supaya bisa nggerakake para sadulur. Banjur aku nulis sapérangan saka prakara kang wis dituduhake marang aku ngenani Institute iku, nanging ora bisa ngaturake sakabèhé bab iku amarga getih nyurung menyang otak. Saupama aku wis mikir manawa No. 12 bakal nganti suwe banget katundha, mesthi aku ora bakal ngirim sapérangan prakara kang katemu ana ing No. 11 kuwi ing kahanan apa wae. Aku ngira manawa sawisé ngaso sawetara dina aku bisa miwiti nulis maneh. Nanging, kanthi kasangsaraning atiku kang gedhé, aku nemu manawa kahanane otaku ndadekake aku ora bisa nulis. Gagasan kanggo nulis paseksi-paseksi, apa kang sipate umum utawa pribadi, banjur daksisihaké, lan aku terus ana ing sajroning kasangsaran amarga aku ora bisa nulis iku.”

“Ing kaanan kaya mangkene iki, diputusaké yèn kita bakal bali menyang Battle Creek lan tetep ana ing kono sajrone dalan-dalan isih ana ing kaanan becek lan rusak, lan yèn aku ing kono bakal ngrampungaké No. 12. Bojoku banget kepéngin ketemu karo para saduluré ing Battle Creek lan matur marang wong-wong mau sarta bungah bebarengan karo wong-wong mau ing pakaryan kang Gusti Allah tindakaké kanggo dheweke. Aku nglumpukaké tulisan-tulisanku, lan kita banjur miwiti lelampahan kita. ...” Testimonies, volume 1, 576, 577.

Ing dina-dina wekasan, kapamimpinan gréja Advent Dina Kaping Pitu, kang kagambarake minangka Battle Creek lan wong-wong sing “wis dipangertèni kanthi becik” déning dheweke, malih dadi sawijining prosesi Katulik. Kapamimpinan gréja Advent Dina Kaping Pitu malih dadi sawijining prosesi Katulik. Ing sajroning impen, padha teka “loro-loro,” siji nggawa glagah, sijiné manèh nggawa salib. Wong-wong mau nggambar sawijining bunderan ngubengi omah iku lan ngumumake kaping telu, “Omah iki kasoragake. Barang-barangé kudu dirampas. Padha wis matur nglawan tata suci kita.” Apa sing diarani “barang-barang” ana ing “omah” kang “dirampas” déning para pemimpin Katulik Battle Creek iku? “Tata suci” apa saka gréja Katulik kang “wis diucapaké nglawan” kuwi?

Kanthi luwih cetha, pitakonané bisa mangkéné, “ordo Katulik endi sing mimpin metu ing Inkuisisi?” Inkuisisi diwiwiti déning ordo Dominikan, sadurungé kaum Yesuit muncul ing sajarah, nanging sawisé padha melu ing jeroné, wong-wong mau dadi ordo sing mbélani kekejeman lan tumpahing getih.

“Ing saindhenging jagad Kristen, Protestanisme kaancam déning mungsuh-mungsuh kang nggegirisi. Sasuwéné kamenangan-kamenangan wiwitan Reformasi wus kapungkur, Roma nimbali pasukan-pasukan anyar, kanthi pangajab bisa ngrampungaké karusakané. Ing wektu iki tatanan Yesuit didegaké, kang paling kejem, tanpa nurani, lan paling kuwasa ing antarané kabèh jawara kapapan. Kapisah saka ikatan-ikatan kadonyan lan kapentingan-kapentingan manungsa, mati tumrap tuntutan katresnan alamiah, akal budi lan nurani wus dipatèni sarana sampurna, wong-wong mau ora wanuh marang pranatan apa waé, ora marang sesambetan apa waé, kajaba mung pranatan tatanané dhéwé, lan ora ngakoni kuwajiban apa waé kejaba ngrembakakaké kakuwatané. Injil Kristus wus ndadèkaké para pandhèrèké bisa ngadhepi bebaya lan nandhang sangsara, tanpa giris déning kadhemen, luwe, rekasa, lan kamlaratan, supaya tetep ngukuhaké panji kayekten ana ing ngarepé piranti panyiksa, pakunjaran, lan cagak patrapan. Kanggo nglawan pasukan-pasukan iki, Yesuitisme nuwuhaké semangat fanatik marang para pandhèrèké, kang ndadèkaké wong-wong mau bisa nandhang bebaya kang padha, lan nglawan kakuwatan kayekten nganggo kabèh gegaman pangapusan. Ora ana piala kang kakehan gedhéné nganti ora gelem ditindakaké déning wong-wong mau, ora ana pangapusan kang kakehan asoré nganti ora gelem ditindakaké, lan ora ana samaran kang kakehan angèlé nganti ora bisa dienggo. Sanadyan wus kaiket sumpah mlarat langgeng lan andhap asor, tujuan kang kanthi sengaja padha diupayakaké yaiku ngamanaké kasugihan lan kakuwatan, ngabdèkaké dhiri tumrap ambruké Protestanisme, lan pambalekan manèh panguwasa paling dhuwur kapapan.”

“Nalika nampil minangka para anggota tatananipun, wong-wong mau ngagem busana kasucèn, ngunjungi pakunjaran lan griya sakit, ngladosi wong lara lan wong miskin, ngaken sampun nyélakaken dhiri saking donya, lan ngasta asma suci Gusti Yésus, ingkang tindak mranan-mréné nindakaken kabecikan. Nanging ing sangandhaping tampilan njawi ingkang kados tanpa cacad punika, asring kasimpen ancas-ancas ingkang paling durjana lan matèni. Punika dados asas dhasar saking tatanan punika bilih ancas punika mbeneraken sarana. Miturut paugeran punika, goroh, maling, sumpah palsu, rajapati, boten namung saged dipunapuro, nanging ugi pantes dipunpinuji, manawi punika ngladosi kapentingan gréja. Kanthi manéka warna panyamaran, para Yésuit nyelusup mlebet ing kalungguhan-kalungguhan nagari, minggah dumugi dados para penaséhat para ratu, lan mbentuk kawicaksananing bangsa-bangsa. Wong-wong mau dados para abdi kanggé tumindak minangka mata-mata tumrap para bendaranipun. Wong-wong mau ngedegaken kolègi-kolègi kanggé putra-putraning para pangeran lan para bangsawan, sarta sekolah-sekolah kanggé rakyat umum; lan anak-anak saking para tiyang sepuh Protestan katarik mlebet ing pangreksan ritus-ritus kapapaan. Sadaya gegayuhan njawi lan pagelaran kaméwahaning pangibadah Roma dipun-ginakaken kanggé nglamuraken pikiran lan ndamel silau sarta ngrebat angen-angen, lan kanthi mekaten kabébasan ingkang kanggé punika para leluhur sampun nyambut-gawé lan ngocoraken getih dipunpengingkari déning para putranipun. Para Yésuit kanthi cepet nyebar ing saindhenging Éropah, lan ing pundi kemawon wong-wong mau tindak, ing ngrikumu tumut kalajengaken kawigatosan malih tumrap kapapaan.”

“Kanggo maringi kuwasa kang luwih gedhé marang wong-wong mau, sawijining bulla kaedharaké kanggo netepaké manèh inkuisisi. Sanadyan ana rasa jijik lan sengit kang umum tumrap iku, malah ana ing nagara-nagara Katulik, pangadilan kang nggegirisi iki diadegaké manèh déning para panguwasa papis, lan kekejeman-kekejeman kang banget nggegirisi nganti ora tahan kena pepadhanging awan diulang manèh ana ing pakunjaran-pakunjaran rahasiané. Ana ing akèh nagara, éwonan malah puluhan éwu saka kembanging bangsa iku dhéwé, wong-wong kang paling murni lan paling luhur, kang paling cerdas lan banget pinulungané, para pangon kang saleh lan kebak pambekten, para warga kang sregep lan tresna marang nagarané, para sarjana kang pinunjul, para seniman kang bakat, para pangrajin kang trampil, padha dipatèni utawa kapeksa mlayu menyang nagara liya.

“Mangkono iku sarana-sarana kang wus ditimbal déning Roma kanggo matèni pepadhangé Reformasi, njupuk Alkitab saka tanganing manungsa, lan mulihaké kabodhoan sarta takhayulé Jaman Peteng. Nanging ing sangisoré berkahing Allah lan lumantar pakaryané para priya luhur kang wus Panjenengané tangèkaké kanggo nggantos Luther, Protestanisme ora kasirnakaké. Kakuwatané ora gumantung marang sih utawa gegamané para pangeran. Nagara-nagara kang paling cilik, bangsa-bangsa kang paling andhap lan paling ora kuwawa, malah dadi benteng-bentengé. Iku Genève cilik ana ing satengahing mungsuh-mungsuh gagah prakosa kang ngrancang karusakané; iku Walanda ana ing gisik-gisik pasiré ing pinggir segara lor, gumelut nglawan kasangsaran pamaréntahan sewenang-wenangé Spanyol, kang nalika iku dadi kratoning karajan paling agung lan paling sugih; iku Swèdhen kang surem lan tandhus, kang nggayuh kamenangan-kamenangan tumrap Reformasi.” *The Great Controversy*, 234, 235.

Greja Katulik nindakaké samubarang kang bisa ditindakaké kanggo ndhelikaké Kitab Suci saka manungsa, kanthi ngaku yèn tradhisi lan adat pakulinan pagané luwih luhur tinimbang Sabdaning Allah. Para pamimpin Adventisme Laodikia ora bakal nggawa wong-wong sing mbantah menyang pengadilan amarga tulisan-tulisané Ellen White, nanging wong-wong Katulik kang ngakoni awaké dadi para pamimpin Battle Creek bakal nindakaké mangkono. Hakékat sejati saka kéwan galak Katulikisme iku migunakaké kakuwasan sekuler kanggo nggayuh ancas-ancas agama. Nalika Adventisme ngupaya kakuwasan sekuler legal kanggo ngatur lembaga-lembagané, woh-wohing “tatanan suci” mau bisa katon.

Ing konteks upacara auto-da-fé (tindak iman) ing Inkuisisi Spanyol, glagah lan salib katon minangka unsur simbolis kang gegandhengan karo panyaliban Kristus. Glagah iku ngrujuk marang teken kraton olok-olok kang diselehaké ing astané Yésus nalika Panjenengané dipasang makutha eri, kang dienggo para prajurit Romawi kanggo nggebugi Panjenengané, minangka pralambang pasemon, kasangsaran, lan panyaruwe.

Salib ditampilaké kanthi cetha ing prosesi auto-da-fé. Sawijining salib ijo (asring katutupan kain krep ireng) dadi pralambang Inkuisisi, diusung ing prosesi persiapan kapisah sadina sadurungé lan dipameraké sajroning upacara iku. Iku nglambangaké wewenangé tribunal kasebut.

Panglarangan marang barang-barang nuduhaké panyitaan (sekuestrasi utawa proscription) marang bandha kagungan wong sing wis kabuktèkaké kaluputané, sawijining paukuman kang lumrah ditrapaké déning Inkuisisi kanggo mbiayai tribunal lan ngukum bid'ah. Bab iki diumumaké sacara umum ing putusan-putusan auto-da-fé, kanthi nekanaké pangasoraké ing ngarepé umum lan daya nyegah.

Tulisan-tulisan Ellen G. White kanthi cetha lan temtu ngukum kapamimpinan sing bakal nglarang tulisan-tulisanipun minangka upaya kanggo mbungkem kidhunging pakebonan anggur sing lagi dilagokaké, nanging iku minangka tumindak pungkasan saka sawijining tatanan sing ora suci, sawatara sadurunge padha mbabar watakipun kanthi kabuka ing hukum Minggu. Sawijining “prosesi Katulik” selaras karo 25 wong tuwa jaman kuna sing padha sujud marang srengéngé. Ing patang paragraf ing ngisor iki, paragraf kapisan nerangaké “umat Allah sing ngakoni,” ing “dina-dina pungkasan.” Pethikan kasebut kanthi cetha mulang yèn ing dina-dina pungkasan, para pandhita Advent Hari Ketujuh bakal ing “greja-greja lan ing pakempalan-pakempalan gedhé ing lapangan kabuka,” “nandesaké marang umat pentinge netepi dina kapisan ing minggu.”

“Pangeran kagungan prastawa lawan umat kang ngaku dadi kagungané ing dina-dina pungkasan iki. Ing prastawa iki wong-wong kang nyekel kalungguhan tanggung jawab bakal lumampah kanthi cara kang pas wewalikané karo kang ditindakaké déning Nehemia. Wong-wong mau ora mung bakal nglirwakaké lan ngremhaké dina Sabbat dhéwé, nanging uga bakal nyoba nyegah wong liya supaya aja netepi, kanthi nguntalaké ana ing sangisoré reruntuhan adat lan tradhisi. Ing greja-greja lan ing pakumpulan-pakumpulan gedhé ing papan kabuka, para pelados bakal nekanaké marang wong akèh bab kabutuhan netepi dina kapisan ing saptawara. Ana bilai ana ing segara lan dharatan; lan bilai-bilai iki bakal saya tambah, sawijining karusakan mèpèt nyusul liyané; lan golongan cilik para penjaga Sabbat kang manut swaraning ati bakal dituding minangka wong-wong kang ndhatengaké bebenduning Allah marang jagad merga padha ora nggatekaké dina Minggu.”

Pernyataan iki kanthi cetha ngenali para Advent Hari Ketujuh minangka “umat Allah miturut pangakon” sing bakal nyengkuyung pangreksaning dina Minggu, lan manawa wong-wong mau uga bakal nuding “metu” “golongan cilik para pangreksa Sabat sing manut marang swara ati.” Ing paragraf sabanjuré dheweke nandhesake yèn panganiaya ing jaman-jaman biyèn bakal diulang manèh. Paragraf sadurungé dipungkasi kanthi dheweke ngenali umat Allah miturut pangakon iku ing kontras karo wong-wong sing diarani minangka para pangreksa Sabat sing manut marang swara ati. Banjur dheweke ngenalake sajarah-sajarah biyèn, lan maringi pepeling yèn sajarah-sajarah iku bakal diulang manèh ing dina-dina pungkasan. Dheweke cetha banget.

“Iblis nyurung goroh iki supaya bisa ngasta jagad iki dadi tawanan. Iki rancangane kanggo meksa manungsa nampa kasalahan-kasalahan. Dheweke melu kanthi aktif ing panyebaran sakehing agama palsu, lan ing upayane kanggo ngetrapake piwulang-piwulang kang kliru, dheweke ora bakal mandheg ing apa wae. Kanthi

selubung semangat agama, manungsa, kang kaprabawan déning rohé, wis ngripta panyiksa-nyiksa kang paling kejem tumrap sapepadhane, lan wis njalari sangsara kang paling nggegirisi marang wong-wong mau. Iblis lan para agéné isih nduwèni roh kang padha; lan sajarahing jaman biyèn bakal kapitulungan manèh ing jaman kita.”

“Ana wong-wong sing wis netepake pikiran lan karsane kanggo nindakake piala; ana ing pepetenging atine dheweke wis netepake kadurjanaan apa wae sing bakal ditindakake. Wong-wong iki ngapusi awake dhewe. Dheweke wis nampik paugeran kabeneran agung saka Allah, lan minangka gantine dheweke wis ngadegake ukuran saka awake dhewe, lan kanthi mbandhingake awake dhewe karo ukuran iki dheweke ngumumake awake dhewe suci. Pangéran bakal ngidini dheweke mbabarake apa sing ana ing atine, nindakaké roh sang bendara sing ngwasani dheweke. Panjenengane bakal nglilani dheweke nduduhake sengite marang angger-anggering Toret Panjenengane lumantar cara dheweke nindakaké wong-wong sing setya marang tuntutané. Dheweke bakal kaobah déning roh kegilaan agama sing padha, sing nyurung wong akeh kang nyalib Kristus; gréja lan nagara bakal manunggal ana ing karukunan rusak sing padha.”

“Pasamuwan jaman saiki wis ngetutaké tapak-lampahé wong Yahudi ing jaman biyèn, kang nyingkiraké dhawuh-dhawuhing Allah demi tradhisi-tradhisiné dhéwé. Dheweke wis ngowahi pranatan, nglanggar prejanjian langgeng, lan saiki, kaya nalika semana, kasilé yaiku kumingsun, ora precaya, lan kasetyan kang luntur. Kaanané kang satemené kababar ana ing tembung-tembung saka kidhungé Musa iki: ‘Padha wus ngrusak awaké dhéwé, cacadé dudu cacadé anak-anaké; padha iku turun kang mblasar lan bengkong. Apa mangkono anggonmu males marang Sang Yéhuwah, hé bangsa kang bodho lan ora wicaksana? Apa Panjenengané dudu Rama panjenengan kang wus nebus panjenengan? Apa Panjenengané ora wus nitahaké panjenengan lan netepaké panjenengan?’” Review and Herald, 18 Maret 1884.

Ana pethikan sawisé pethikan ing Roh Ramalan sing netepaké panganiaya ing jaman pungkasan marang umat Allah kang setya, lan “greja jaman saiki” kang diparingi pratélan déning dheweke kuwi dudu kekristenan sacara umum, nanging greja kang bola-bali dipratélakaké déning dheweke minangka sing dilambangaké déning greja Yahudi. Pethikan-pethikan kang cetha ing tulisan-tulisané mau dadi pamecut tumrap greja Advent Dina Kapitu kanggo ngupaya masang watesan marang tulisan-tulisané Sister White, kaya dene impené kanthi trep banget mratélakaké. Tindak-tanduké marang tulisan-tulisané, kang cetha minangka barang-barang becik saka omahé sing kudu dilarang déning para pamimpin Battle Creek kang owah dadi tatanan suci Katulik. Serangané marang tulisan-tulisané uga dilambangaké déning serangan marang tulisan-tulisané Yérémia. Impené Ellen White iku seksi kapindho tumrap kasunyatan bilih tulisan-tulisané Yérémia diobong.

Ing generasi katelu Adventisme Laodikia, kompromi dadi tema kang ndarbeni pangaribawa utama. Generasi katelu iku ka lambangake déning pasamuwan Pergamos. Wiwitan saka panerbitan buku W. W. Prescott kanthi irah-irahan *The Doctrine of Christ* ing taun 1919, nganti tumeka panerbitan *Questions on Doctrine* ing taun 1956, nandhani sawijining mangsa transisi kang dilambangake déning sawijining panerbitan alfa lan dipungkasi déning

sawijining panerbitan omega. Buku kang kapisan nggambarake panampiking W. W. Prescott marang Sang Singa saka taler Yehuda, kanggo nampani pandhangan Protestan murtad bab Kristus. Buku Prescott, kang kanthi trep dijuduli *The Doctrine of Christ*, ngowongi pesen kenabian Millerite, nganti kang kari mung sawijining définisi kosong bab Gusti Yésus kang disembah déning Katulik lan Protestan murtad. Buku kang pungkasan ing generasi iku netepake sawijining pangudusan lan pambeneran kang ngrusak angger-anggering Allah, kaadilané, lan sih-rahmaté. Israèl kuna diparingi tanggel jawab dadi panyimpen angger-anggering Allah, lan Adventisme mesthine dadi panyimpen ora mung angger-anggering Allah, nanging uga Sabdané kang kenabian. Ing taun 1919 sawijining buku kang nampik pambélaan marang Sabda kenabiané Allah metu, lan iku nandhani wiwitan generasi katelu Adventisme Laodikia kang dipungkasi déning sawijining buku kang nampik angger-anggering Allah.

“Manawa kowé nuruti kakukuhaning ati, lan marga saka gumunggung lan rumangsa bener dhéwé ora ngakoni luputmu, kowé bakal kasisihaké ana ing sangisoring panggodhané Sétan. Manawa nalika Gusti nglairaké kaluputanmu kowé ora mratobat utawa ngakoni dosa, panguwaosing pangayomané bakal nggawa kowé ngliwati lemah kang padha bola-bali. Kowé bakal katilar nindakaké kaluputan kang wataké padha, kowé bakal tetep kurang kawicaksanan, lan bakal nyebut dosa iku kabeneran, lan kabeneran iku dosa. Akehing pangapusan kang bakal nguwasani ing dina-dina wekasan iki bakal ngubengi kowé, lan kowé bakal ngganti pamimpin, tanpa ngerti yèn kowé wis nglakoni mangkono.” *Review and Herald*, 16 Dhésèmber 1890.

Pergamos, pasamuwan katelu nuntun marang Tiatira, yaiku pasamuwan kapausan, kang dadi generasi kaping papat, nalika 25 wong sujud marang pralambang panguwasané Tiatira.

“Pranatan sing ditetepake déning para kolonis wiwitan, yaiku mung ngidini para anggota pasamuwan kanggo milih utawa nyekel kalungguhan ing pamaréntahan sipil, nyebabake asil kang banget nistha. Tindakan iki wis ditampa minangka sarana kanggo njaga kasucèning nagara, nanging sing dumadi malah ngrusak pasamuwan. Amarga pangakuan agama dadi syarat kanggo hak pilih lan nyekel jabatan, akèh wong, kang mung kagugah déning motif kawicaksanan kadonyan, gabung karo pasamuwan tanpa owahing ati. Mangkono pasamuwan-pasamuwan banjur, ing ukuran kang cukup gedhé, kapenuhan déning wong-wong sing durung kabobot; malah ana uga ing kalangan pelayanan wong-wong sing ora mung nyekel piwulang kang kliru, nanging uga ora mangertèni daya pambaru saka Roh Suci. Mangkono sapisan manèh kabuktekake asil-asil ala, kang asring katon ing sajarah pasamuwan wiwit jaman Konstantinus nganti tekan jaman saiki, saka upaya mbangun pasamuwan kanthi pitulunganing nagara, saka panyuwunan marang kakuwatan sekuler kanggo nyengkuyung Injil Panjenengané kang ngandika: ‘Kraton-Ku iku dudu saka donya iki.’ Yokanan 18:36. Sesambungan pasamuwan karo nagara, sanadyan sepira waé aluse, sanadyan katon kaya nggawa donya luwih cedhak marang pasamuwan, sajatiné mung nggawa pasamuwan luwih cedhak marang donya.” *The Great Controversy*, 297.

“Manunggaling gréja karo nagara, sanadyan sepira waé cilik drajaté, déné bisa katon nggawa donya nyedhak marang gréja, sajatiné mung nggawa gréja nyedhak marang donya.” Ing tanggal 18 Mèi 1977, Bert B. Beach (salah sawijining direktur ing Divisi Éropah Lor–Afrika Kulon gréja lan melu sajroning hubungan antargereja) nyaosaké medhali kang dilapisi emas marang antikristus, Paus Paul VI, nalika sawijining audiènsi golongan ing Roma. Iku dadi pérangan saka sawijiné patemon Konferènsi Para Sekretaris Kulawarga Pangakèn Donya. Kedadéan iku kababar ing *Adventist Review* (11 Agustus 1977) lan dicathet déning *Religious News Service* minangka pisanan kaliné sawijining wakil resmi SDA ketemu karo sawijining Pontiff.

“Sang Yehuwah wis ngucapaké paukuman tumrap wong-wong sing njupuk saka utawa nambahi Kitab Suci. SI AKU Kang Agung wis netepaké apa sing bakal dadi paugeran iman lan piwulang, lan Panjenengané wis ngrancang supaya Kitab Suci dadi kitab kulawarga. Pasamuwan sing nyekel teguh pangandikané Allah kapisah tanpa bisa rukun karo Roma. Wong-wong Protestan biyèn pancèn mangkono kapisah saka pasamuwan murtad gedhé iki, nanging padha saya nyedhaki dhèwèké, lan isih ana ing dalan tumuju karukunan karo Pasamuwan Roma. Roma ora tau owah. Prinsip-prinsipé ora owah sethithik waé. Dhèwèké ora nyuda renggangé pamisah antarané dhèwèké lan wong-wong Protestan; wong-wong Protestan piyambak sing wis maju nyedhak kabèh. Nanging apa tegesé iki tumrap Protestantisme jaman saiki? Iku yaiku panyingkiran marang kayektèn Kitab Suci sing ndadèkaké manungsa nyedhaki kapitayan tanpa percaya. Pasamuwan sing murtad iku sing nyuda adohing jarak antarané awaké dhéwé lan Kapapaan.”

“Jiwa-jiwa kayata Luther, Cranmer, Ridley, Hooper, lan éwonan priya mulya sing dados martir marga saka kayekten, iku para Protestan sejati. Wong-wong mau jumeneng minangka para pangreksa kayekten kang setya, mratélakaké bilih Protestantisme boten saged manunggal kaliyan Romanisme, nanging kedah kapisah adoh saking asas-asas Kepausan kados déné wetan adoh saking kulon. Para pambéla kayekten kados mekaten punika boten langkung saged rukun kaliyan ‘manungsa duraka’ katimbang Kristus lan para rasulipun. Ing jaman-jaman rumiyin, para wong mursid rumasa bilih boten saged sesambetan kaliyan Roma, lan sanadyan panentanganipun dhateng sistem kasalahan punika dipunestokaké kanthi ngadhèpi bebaya bandha lan nyawa, nanging wong-wong mau gadhah kendel kanggo njagi pepisahanipun, lan kanthi gagah prakosa padha berjuang marga saka kayekten. Kayekten Kitab Suci langkung aji tumrap wong-wong mau katimbang kasugihan, pakurmatan, malah nyawaipun piyambak. Wong-wong mau boten saged tahan mirsani kayekten kakubur ing sangandhaping tumpukan takhayul lan kapinteran palsu kang ngapusi. Wong-wong mau nyepeng Sabda Allah ing asta, lan ngadegaké panji-panji kayekten ana ing ngarsaning rakyat, kanthi kendel mratélakaké samubarang ingkang sampun dipunwedharaken Allah dhateng wong-wong mau lumantar nyinau Kitab Suci kanthi sregep. Wong-wong mau pejah kanthi pati ingkang paling kejem marga saka kasetyanipun dhateng Allah, nanging lumantar gethipun wong-wong mau ngluwari kanggé kita kabébasan-kabébasan lan hak-hak istimewa ingkang kathah dipunsraken kanthi gampil déning akèh wong sing ngakoni dadi

Protestan dhateng pangwasaning piala. Nanging apa kita badhé nyerahaké hak-hak istimewa punika, ingkang kaimpun kanthi rega ingkang larang mekaten? Apa kita badhé nglontaraké panyawangan dhateng Allahing swarga, lan sasampunipun Panjenengané mbébasaké kita saking raketan Roma, kita malih masrahaké awak kita dhéwé menyang pangawulan ing sangisoring kakuwatan antikristen punika? Apa kita badhé mbuktèkaké kadurakan kita kanthi nandhatangani sirnaning kabébasan agama kita, hak kita kanggo nyembah Allah manut tuntunaning ati nurani kita piyambak?”

“Swarané Luther, kang nggemuruh ngliwati gunung-gunung lan lebak-lebak, kang nggonjang-ganjing Éropah kaya déné déning lindhu, wis nimbali metu sawijining bala rasul-rasulé Gusti Yésus kang mulya, lan kayektèn kang padha dibéla déning wong-wong mau ora bisa dibungkem déning obor-obor paukuman, déning panyiksa, déning pakunjaran, déning pati; lan nganti saiki swarané bala para martir kang mulya iku isih ngandhani kita yèn kakuwatan Roma iku murtaf kang wus dipredhiksi tumrap dina-dina pungkasan, rahasia duraka kang dideleng déning Paulus wiwit makarya malah ing jamane dhéwé. Katulik Roma lagi kanthi rikat nggedhekaké pangaribawané. Kapopan saya tambah ngrembaka, lan wong-wong kang wis nyingkiraké kupingé saka ngrungokaké kayektèn padha ngrungokaké dongeng-dongengé kang nyasarake. Kapel-kapel paus, kolèj-kolèj paus, biara para biarawati, lan biara-biara saya tambah akèh, lan jagad Protestan katon kaya lagi turu. Wong-wong Protestan saya kelangan pratandha pambédan kang mbédakaké wong-wong mau saka jagad, lan padha nyuda adohé antarané awaké dhéwé lan kakuwatan Roma. Wong-wong mau wis nyingkiraké kupingé saka ngrungokaké kayektèn; wong-wong mau ora gelem nampani pepadhang kang diparingaké Gusti Allah ing dalan uripé, mula saka iku padha lumebu ing pepeteng. Wong-wong mau ngucap kanthi ngremhaké gagasan yèn bakal ana kawangunan manèh tumrap panganiaya kejem biyèn saka pihak wong-wong Romanis lan wong-wong kang sesambungan karo wong-wong mau. Wong-wong mau ora ngakoni kasunyatan yèn pangandikané Gusti Allah kanthi cetha nglairaké pratélan ngenani kawangunan mangkono, lan ora gelem ngakoni yèn umaté Gusti Allah ing dina-dina pungkasan bakal nandhang panganiaya, senadyan Kitab Suci ngandika, ‘Naga iku nesu marang wong wadon mau, banjur lunga arep perang nglawan turahaning turuné, yaiku wong-wong sing netepi pepakoné Gusti Allah lan nduwèni paseksiné Yésus Kristus.’”

“Kapapaan iku agamaing sipat manungsa, lan mayoritas umat manungsa seneng marang piwulang sing marengake wong nindakaké dosa, nanging uga mbébasaké wong saka akibaté. Wong-wong kudu nduwèni sawarnaning agama, lan agama iki, kang kabentuk déning rekasaning manungsa, nanging ngakoni nduwèni panguwasa ilahi, cocog karo budi kadagingan. Wong-wong sing nganggep awaké dhéwé wicaksana lan pinter minger kanthi gumunggung saka patokan kayektèn, yaiku Sepuluh Pepakon, lan ora nganggep yèn nyelidiki dalané Allah iku salaras karo drajaté. Mulané wong-wong mau mlebu ing dalan palsu, ing margi kang kaendheg, dadi gumantung marang awaké dhéwé, nggedhèkaké awaké dhéwé, manut tuladha paus, dudu manut tuladha Gusti Yésus Kristus. Wong-wong mau kudu nduwèni wangun agama kang paling sithik tuntutané tumrap spiritualitas lan panyélaning dhiri, lan amarga kawicaksanaan manungsa sing ora kasucèkaké ora bakal nuntun wong-wong mau supaya sengit marang kapapaan, mula

kanthi alamiah wong-wong mau katarik marang pranatan lan piwulangé. Wong-wong mau ora gelem lumaku ing dalané Pangéran. Wong-wong mau rumangsa kabèh banget padhang kawruhé, mula ora ngupaya Allah kanthi pandonga lan andhap asor, kanthi pangawikan kang pinter tumrap pangandikané. Amarga ora perduli ngreti dalané Pangéran, pikirané kabuka kabèh tumrap panyasaran, lan tansah siyaga nampa lan pracaya marang goroh. Wong-wong mau gelem yèn kabohongan sing paling ora lumrah, sing paling ora salaras, disuguhaké marang wong-wong mau kaya déné kayektèn.

“Mahakaryané Iblis sajroning pangapusan kasunyatan yaiku kapausan; lan sanadyan wis kabukten yèn sawijining jaman pepeteng intelektual kang gedhé nguntungaké Romanisme, bakal kabuktekaké uga yèn sawijining jaman pepadhang intelektual kang gedhé uga nguntungaké kakuwatané; awit pikiraning manungsa kasawiji marang kaluhurané dhéwé, lan ora seneng nyimpen pangawruh bab Gusti Allah ana ing sajroning pangertèné. Roma ngakoni tanpa klèru, lan para Protestan padha mlaku ing garis kang padha. Wong-wong mau ora kepéngin nelusuri kayekten lan maju saka pepadhang marang pepadhang kang luwih gedhé. Wong-wong mau mageri awaké dhéwé nganggo prasangka, lan katon gelem diapusi lan ngapusi liyané.

“Nanging sanadyan sikap pasamuwan-pasamuwan iku njalari kuciwa, nanging ora ana alesan kanggo dadi kendho atiné; awit Gusti Allah nduwèni umat sing bakal ngreksa kasetyané marang kayektèn Panjenengané, sing bakal ndadèkaké Kitab Suci, lan mung Kitab Suci waé, dadi paugeran pracaya lan piwulangé, sing bakal ngunggahaké panji-panji, lan ngasta dhuwur gendera kang katulisan, “Dhuh Pangandikaning Allah lan pracayané Gusti Yésus.” Wong-wong mau bakal ngurmati Injil kang murni, lan ndadèkaké Kitab Suci dadi dhasar pracaya lan piwulangé.

“Kanggo mangsa kaya iki, nalika manungsa padha nyingkirake angger-anggeré Pangéran semesta alam, pandongané Dawud cocog ditrapaké,—‘Wis wayahé Paduka tumindak, dhuh Pangéran; amarga wong-wong mau wus mbatalaké angger-angger Paduka.’ Kita lagi nyedhaki sawijining mangsa nalika meh kabèh wong bakal numpukaké panyendhu lan pangina marang angger-anggeré Allah, lan umat sing netepi pepakoné Allah bakal banget katamtokaké; nanging apa wong-wong mau bakal kelangan pakurmatané marang angger-anggeré Yehuwah amarga wong liya ora weruh lan ora nyadhari tuntutané kang ngiket? Muga umat sing netepi pepakoné Allah, kaya Dawud, ngajèni angger-anggeré Allah sajangkepé wong-wong padha nyingkiraké lan numpukaké panyendhu sarta pangina marang iku.” *Signs of the Times*, 19 Februari 1894.

Rong taun sadurunge antikristus diparingi medhali emas déning sawijining pimpinan gréja Advent Dina Kaping Pitu Laodikea, ing taun 1975, sawijining tuntutan hukum diajokaké marang gréja Advent Dina Kaping Pitu; EEOC lawan Pacific Press Publishing Association (Case No. C-74-2025 CBR ing U.S. District Court for the Northern District of California), ing ngendi Equal Employment Opportunity Commission nggugat omah penerbitané gréja mau atas jeneng loro karyawan wadon—Merikay Silver (mantan éditor sing wis lunga nalika tuntutan iku diajokaké) lan Lorna Tobler—kanthi tuduhan diskriminasi adhedhasar jinis kelamin ing bab gaji lan tunjangan. Gréja mau mbéla praktik-praktiké sapérangan kanthi

ngemu pangecualian agama lan kanthi ngrembug struktur pamaréntahané.

Ing sawijining pranyatan kanthi sumpah tanggal 6 Fèbruari 1976 (bagean saka sawijining naskah pembélaan sing diajokaké marang pangadilan), Neal C. Wilson (ing wektu iku présidhèn Divisi Amérika Lor gréja kasebut, lan sabanjuré dadi présidhèn General Conference wiwit taun 1979–1990) ngrembug pandhangan sajarah gréja kasebut bab Katulik Roma. Pranyatan kasebut dipocapaké ing konteks mbantah panggambaran marang gréja kasebut minangka nduwèni “hierarki” sing padha karo sistem kapapan. Pethikan pepak sing magepokan iku yaiku: “Sanadyan bener yèn tau ana sawijining mangsa ing sajroning urip Gréja Masehi Advent Dina Kapitu nalika denominasi iki njupuk sudut pandang sing cetha anti-Katulik Roma, lan tembung ‘hierarki’ digunakaké ing teges ngina kanggo ngrujuk marang wujud pamréntahan gréja kapapan, sikap kasebut saka pihak Gréja ora liya mung minangka pawujudan saka anti-kapapan sing nyebar amba ing antarané denominasi-denominasi Protestan konservatif ing pérangan awal abad iki lan pérangan pungkasan abad sadurungé, lan sing saiki wis dibuwang menyang tumpukan rereged sajarah sajarah prakara iki magepokan karo Gréja Masehi Advent Dina Kapitu.”

Iki nggambarake sawijining owah-owahan sing nyingkiri saka tafsir kenabian tradhisional gréja, kang ngidhentififikasi kepausan minangka “kéwan” utawa antikristus ing Kitab Wahyu. Para pangritik, ing njero lan njaban gréja, wis nafsirake prakara iki minangka nglirwakake utawa ninggalake sikap anti-Katulik mau supaya selaras karo ekumenisme modhèren utawa pambélaan hukum. Wilson, ing taun 1985, ngidhentififikasi para Présidhèn saka manéka Divisi gréja minangka “kardinal,” nalika piyambakipun ngandika, “... ora ana ‘kardinal’ saka kabèh nagara ing Timur Jauh, déné mesthi bakal ana loro ‘kardinal’ saka Afrika.”

Suster White nyatakake bilih pasamuwan ingkang murtad punika pasamuwan ingkang nyuda jarak antawisipun piyambakipun lan paus! Kompromi generasi kaping tiga dipunlambangaken dados nangisi Tammuz wonten ing Yehezkiel wolung, lan lumantar kompromi Pergamus. Generasi kapisan saking taun 1863 dumugi 1888 makili pasamuwan Efesus, satunggaling pasamuwan ingkang sampun kecalan katresnanipun ingkang kapisan, lan katresnan kapisan saking gerakan Millerit punika pesen kenabian, lan bab kapisan saking pesen kenabian punika inggih “pitu wektu” ingkang dipunsisihaké ing taun 1863.

Wiwit taun 1888 nganti 1919, generasi kapindho kang kaambangaké déning Smirna lan kamar-kamar rahasia ing Yèheskèl, nyeksèni patiné Roh Ramalan, nalika Sedulur White dipundhatengaké ing papan pasareyan ing taun 1915. Katrangan luwih rinci bab papat generasi iku perlu kanggo ngrampungaké paseksi, nanging pambrontakan kang maju saya-jaya kudu dimangertèni supaya bisa ngregani kanthi pepak kepriyé sawijining umat murtad bisa “nglarang” tulisan-tulisané Ellen White, utawa kepriyé wong-wong mau bisa nyengkuyung dina kapisan ing minggu minangka prakara kang bisa ditampi. Yudas makarya bebarengan karo “wong-wong mendem saka Éfraim” kang “mrentah umat iki” ing Yérusalèm, lan wong-wong kang mrentah ing Yérusalèm sarta sujud marang srengéngé, kaambangaké déning Sanhèdrin.

Kita badhé nglajengaken pasinaon menika wonten ing artikel salajengipun.

“Ing antarané para anak Allah miturut pangakoné, saèstu sethithik banget kasabaran sing katuduhaké, sapira akèh tembung-tembung pait sing wis kaucapaké, sapira akèh paukuman sing wis katembungaké marang wong-wong sing ora saka iman kita. Akeh sing ndeleng wong-wong kang kalebu ing gréja-gréja liya minangka wong dosa gedhé, déné Pangéran ora mangkono mirsani wong-wong mau. Wong-wong sing mangkono anggoné ndeleng para anggota gréja liya, kudu andhap-asor ana ing sangisoring astané Allah kang kuwasa. Wong-wong sing padha dikukum mau bisa uga mung nduwèni pepadhang sethithik, kasempatan lan hak istimewa mung sathithik. Saupama wong-wong mau nduwèni pepadhang kaya sing wis ditampa déning akèh anggota gréja kita, bisa waé wong-wong mau wis maju kanthi luwih gedhé, lan luwih becik anggoné makili imané marang jagad. Bab wong-wong sing gumunggung merga pepadhangé, nanging ora lumaku miturut pepadhang iku, Kristus ngandika, ‘Nanging Aku pitutur marang kowé, menawa ing dinané pangadilan mengko, kahanané Tirus lan Sidon bakal luwih kena katanggulangi tinimbang kowé. Lan kowé, Kapernaum [Adventis Dina Kapitu, sing wis nampani pepadhang gedhé], kang kaunggulaké tekan swarga [ing bab hak istimewa], bakal kauncalaké mudhun menyang neraka: sabab menawa pakaryan-pakaryan kawasa, sing wis katindakaké ana ing antaramu, katindakaké ana ing Sodom, mesthi kutha iku tetep ana tekan dinané iki. Nanging Aku pitutur marang kowé, menawa ing dinané pangadilan, kahanané tanah Sodom bakal luwih kena katanggulangi tinimbang kowé.’ Ing wektu iku Gusti Yésus mangsuli lan ngandika, ‘Aku ngaturaké panuwun dhumateng Paduka, dhuh Rama, Pangéraning langit lan bumi, awit Paduka ndhelikaké prakara-prakara iki saka wong-wong wicaksana lan pinter [miturut panganggep dhéwé], lan malah mratélakaké marang bocah-bocah cilik.’”

“Lan saiki, awit kowe wus padha nindakaké sakehing panggawé iku, mangkono pangandikané Sang Yehuwah, lan Aku wus ngandika marang kowe, ngadek esuk-esuk sarta ngandika, nanging kowe ora ngrungokaké; lan Aku wus nimbali kowe, nanging kowe ora mangsuli; mulané Aku bakal nindakaké marang omah iki, kang sinebut nganggo asmaningSun, kang kok precaya, lan marang panggonan kang wus Dakparingaké marang kowe lan marang para leluhurmu, kaya kang wus Daklakoni marang Silo. Lan Aku bakal mbuwang kowe metu saka ngarsaningSun, kaya Aku wus mbuwang metu sakehing sedulurmu, yaiku sakèhé turuné Éfraim.”

“Gusti wis netepaké ana ing antarané kita lembaga-lembaga kang gedhé wigatiné, lan lembaga-lembaga mau kudu dipangreh, dudu kaya lembaga-lembaga kadonyan dipangreh, nanging miturut tatananing Allah. Lembaga-lembaga iku kudu dipangreh kanthi paningal kang mung tumuju marang kamulyané Panjenengané, supaya kanthi samubarang cara jiwa-jiwa kang lagi tumuju marang karusakan bisa kaslametaké. Marang umat Allah, paseksèn-paseksèné Roh wis kaparingaké, nanging akèh wong durung nggatosaké piwulang bebener, pepéling, lan pitutur.”

“Saiki rungokna iki, hé bangsa kang bodho lan tanpa pangerten, kang nduwèni mripat nanging ora weruh, kang nduwèni kuping nanging ora krungu: apa kowé ora wedi

marang Aku? pangandikané Pangéran. Apa kowé ora bakal gemeter ana ing ngarsaningsun, Aku kang wus netepaké wedhi dadi watesing segara kanthi katetepan kang langgeng, supaya segara ora bisa ngluwihi iku? Sanadyan ombaké nggebrak-nggebrak, nanging ora bisa ngalahaké; sanadyan gumuruh, nanging ora bisa nyabrang liwat ing kono. Nanging bangsa iki nduwèni ati kang mbrontak lan mbalela; wong-wong iku wus mbrontak lan lunga. Uga padha ora kandha ing sajroning atiné, Ayo saiki kita padha wedi marang Pangéran Allah kita, kang maringi udan, yaiku udan wiwitan lan udan pungkasan, ing mangsané dhéwé; Panjenengané njaga kanggo kita minggu-minggu panèn kang wus katetepaké. Piala-pialamu wus nyingkiraké samubarang iki, lan dosa-dosamu wus nahan kabecikan saka kowé.... Wong-wong iku ora ngadili prakara, prakarané bocah yatim, éwadéné padha makmur; lan haké wong miskin padha ora diadili. Apa Aku ora bakal ngukum merga prekara-prekara iki? pangandikané Pangéran; apa nyawaningsun ora bakal males marang bangsa kang kaya mangkéné iki?”

“Apa Pangeran bakal kapeksa ngandika, ‘Aja ndedonga kowe kanggo bangsa iki, lan aja ngluhurake pamuji-pamuji utawa pandonga kanggo wong-wong mau, uga aja nyuwun pangantaraan marang Aku: amarga Aku ora bakal miyarsakake kowe?’ ‘Mulané udan wis ditahan, lan ora ana udan pungkasan.... Apa wiwit wektu iki kowe ora bakal sesambat marang Aku, Rama kawula, Paduka punika panuntuning mangsa nom kula?’” Review and Herald, 1 Agustus 1893.